

UBND PHƯỜNG BỒ ĐỀ
TRƯỜNG THCS NGỌC LÂM
NĂM HỌC: 2025 - 2026

Mã đề: 01

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ I
MÔN: NGỮ VĂN - KHỐI 9

Ngày thi: 30/10/2025

Thời gian: 90 phút

PHẦN I: ĐỌC - HIỂU (4,0 điểm)

Đọc bài thơ sau :

NHỚ ƠN CHA MẸ

Ngày tháng bảy mưa rơi lướt thướt
Chạnh lòng con suốt mướt canh thâu
Mẹ cha giờ khuất nơi đâu
Dương gian hay cõi thâm sâu ngút ngàn

Rồi đến lúc con thơ đã lớn
Bỏ mẹ cha về chốn phồn hoa
Đứa an phận đứa bôn ba
Xót xa con trẻ lệ nhòa đêm thâu.

Đêm trở gió bàng hoàng tỉnh giấc
Nhớ công ơn chắt ngát lòng đau
Mẹ cha khuất bóng đã lâu
Con chưa đền đáp ơn sâu cứu trùng

Khi con đã bắt đầu ổn định
Thì mẹ cha thân tịnh bất an
Mẹ đi về chốn mây ngàn
Cha thương nhớ mẹ võ vàng theo sau

Nhớ cái thuở bần cùng cạn kiệt
Cha đảm đương mải miết vườn rau
Cơm canh khoai sắn bên nhau
Chắt chiu ngày tháng mong cầu vươn lên

Con chưa kịp ơn sâu đền đáp
Chỉ mong sao Phật Pháp nhiệm màu
Mẹ cha thoát cảnh khổ đau...
Luân hồi sanh tử nguyện cầu vãng sanh

Thời gian vững lòng bền cha bước
Lên tỉnh thành sau trước lo toan
Đàn con sấm sập hiền ngoan
Mẹ thay cha dạy bảo ban con khờ

(Tác giả: Hoàng Mai)

Chú thích:

* Hoàng Mai quê ở Đông Anh, Hà Nội, sáng tác không nhiều nhưng thơ của Hoàng Mai hấp dẫn người đọc bởi một hồn thơ đậm sắc thái hoài cổ, giàu cảm xúc và thường tập trung khai thác đề tài nói về tình cảm gia đình. Ngôn ngữ thơ giản dị, gần gũi nhưng đã chạm đến trái tim bạn đọc bởi tình cảm chân thành, tha thiết.

* Từ ngữ khó:

- Dương gian: trần gian

- Cứu trùng: chín tầng trời cao. Trong câu thơ, "cứu trùng" ý chỉ công lao to lớn của cha mẹ.

- Vãng sanh: Vượt qua sầu não, sống một cuộc sống thanh tịnh, an vui.

Trả lời câu hỏi/Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1 (0,5 điểm). Bài thơ trên thuộc thể thơ nào?

Câu 2 (0,5 điểm). Nhân vật trữ tình trong bài thơ là ai?

Câu 3 (1,5 điểm). Phân tích tác dụng của biện pháp tu từ nói giảm nói tránh được sử dụng trong hai câu thơ sau:

*“Mẹ đi về chốn mây ngàn
Cha thương nhớ mẹ võ vàng theo sau”*

Câu 4 (1,5 điểm). Đoạn thơ sau đã diễn tả tình cảnh và nỗi niềm gì của nhân vật trữ tình?

*“Khi con đã bắt đầu ổn định
Thì mẹ cha thân tịnh bất an
Mẹ đi về chốn mây ngàn
Cha thương nhớ mẹ võ vàng theo sau
Con chưa kịp ơn sâu đền đáp
Chỉ mong sao Phật Pháp nhiệm màu
Mẹ cha thoát cảnh khổ đau...
Luân hồi sanh tử nguyện cầu vãng sanh”*

PHẦN II: VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1. (2 điểm) Viết đoạn văn 200 chữ phân tích nội dung và đặc sắc nghệ thuật trong hai khổ thơ đầu.

Câu 2. (4 điểm) Vấn đề rác thải nhựa đang là mối đe dọa lớn tới môi trường. Hãy viết bài văn trình bày suy nghĩ về vấn đề rác thải nhựa hiện nay.

UBND PHƯỜNG BỒ ĐỀ
TRƯỜNG THCS NGỌC LÂM
NĂM HỌC: 2025 - 2026

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ I
MÔN: NGỮ VĂN - KHỐI 9

Ngày thi: 30/10/2025

Thời gian: 90 phút

Mã đề:02

Phần I. Đọc hiểu (4 điểm)

Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:

ĐAU LÒNG LŨ LỤT MIỀN TRUNG

Mưa giăng mắc nỗi buồn nhân thế
Mờ chân mây dẫu bề đón đưa
Ai làm bão tố gió mưa
Đời chan nước mắt, héo dứa kiếp người!

Ngày rát mặt, ngang trời mưa đỏ
Đêm giá băng sương nhỏ lệ rơi
Mây đen phủ kín bầu trời
Sinh linh chết đứng giữa trời nước non!

Nghe gió thổi lòng còn bão tố
Tiếng mưa rơi thác đổ ngàn xa
Lũ oi, sắp ngửa ập oà
Nước oi, trắng xóa lệ nhoà bóng quê!

Mưa gấp khúc đường về nẻo cũ
Bong bóng trôi theo lũ cuốn đê
Bàn tay kêu cứu - tái tê
Thò qua mái ngói bốn bề nước trôi!

Nhìn trẻ nhỏ màn trời chiếu nước
Các cụ già rét mướt tái xanh
Cuộc đời lúc rách lúc lành
Người mình chia sẻ đã thành bản năng!

Cùng một bọc, chung cảnh chung gốc
Nào cùng chia bão lốc gió sương

“Nhiều điều phủ lấy giá gương”...!

(Phạm Ngọc San trích Khoảng lặng xôn xao NXB hội nhà văn 2018)

Câu 1 (0,5 điểm): Bài thơ trên thuộc thể thơ nào?

Câu 2 (0,5 điểm): Xác định các từ ngữ trong bài thơ cho thấy lũ lụt Miền Trung là một thiên tai nghiêm trọng?

Câu 3 (1,5 điểm): Phân tích tác dụng của biện pháp tu từ nhân hoá có trong câu thơ sau:

Mưa giăng mắc nỗi buồn nhân thế

Mờ chân mây đâu bề đón đưa

Câu 4 (1,5 điểm): Cho biết cụm từ “*cùng một bọc*” khiến người đọc liên tưởng đến câu chuyện nào? Việc gọi nhắc câu chuyện đó trong bài thơ có ý nghĩa gì?

II. Phần viết(6 điểm)

Câu 1 (2 điểm): Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích đoạn thơ sau:

Nhìn trẻ nhỏ màn trời chiếu nước

Các cụ già rét mướt tái xanh

Cuộc đời lúc rách lúc lành

Người mình chia sẻ đã thành bản năng!

Cùng một bọc, chung cảnh chung gốc

Nào cùng chia bão lốc gió sương

“Nhiều điều phủ lấy giá gương”...!

(*Phạm Ngọc San trích Khoảng lặng xô xao NXB hội nhà văn 2018*)

Câu 2 (4 điểm): Qua bài thơ và thực tế chúng ta thấy con người luôn có mối quan hệ mật thiết với tự nhiên . Em hãy viết bài văn nghị luận bàn về mối quan hệ giữa con người với sự biến đổi khí hậu.

Chúc các em bình tĩnh, tự tin, làm bài tốt -